

กระทู้ถามที่ ๐๘๕ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๖

เรื่อง แนวทางช่วยเหลือชาวชุมชนแออัดคลองเตยซึ่งได้รับผลกระทบและเกิดโรคจากสารพิษ
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

เนื่องจากประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณชุมชนแออัดคลองเตยได้รับความเดือดร้อนจากปัญหา
สารเคมีระเบิดก่อให้เกิดอันตรายต่อชาวชุมชนแออัดซึ่งส่งผลกระทบอย่างต่อเนื่องระยะยาวมาเป็น
เวลาประมาณ ๒ ปีแล้ว ยังไม่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลแต่อย่างใดส่งผลก่อให้เกิดโรคอันตราย
บางอย่างแก่ชาวชุมชน ตัวอย่างเช่น เด็กชายพีระภัทร ทองศรี ป่วยเป็นโรคมะเร็งในเม็ดเลือดโดยมี
สาเหตุมาจากการได้รับสารพิษจากไฟไหม้โกดังเก็บสารเคมีที่ทำเรือคลองเตย ซึ่งเป็นที่น่าเวทนาเพราะ
นอกจากจะเป็นผู้ด้อยโอกาสทางสังคมแล้วยังต้องเจ็บป่วยโดยไม่มีเงินค่ารักษาพยาบาล จึงเป็นการ
สมควรที่รัฐบาลจะได้ทำการช่วยเหลือผู้ประสบเคราะห์กรรมเหล่านี้อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ซึ่งในแง่
สิทธิมนุษยชนทุกคนในสังคมต้องได้รับการปกป้องดูแลจากรัฐบาลอย่างเท่าเทียมกันโดยมิได้เลือก
ปฏิบัติและเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชาวชุมชนแออัดและยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของ
ประชาชนในชุมชนแออัด จึงขอเรียนถามว่า

๑. เพื่อความปลอดภัยและสุขภาพของประชาชนในชุมชน รัฐบาลจะดำเนินการช่วยเหลือ
ผู้ประสบเคราะห์กรรมซึ่งได้รับผลกระทบจากสารเคมีระเบิดอย่างไร

๒. รัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขปัญหาระยะยาวอย่างไร เกี่ยวกับการย้ายคลังเก็บสารเคมีไปอยู่
ในพื้นที่นอกเมืองซึ่งไม่ใช่ที่อยู่ของชาวชุมชนแออัด

๓. รัฐบาลจะดำเนินการป้องกันการรั่วซึมของสารเคมีที่ยังคงเหลืออยู่ในบริเวณชุมชนแออัด
อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สุทิน นพเกตุ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร

พรรคพลังธรรม

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๘๕ ร.

ของ นายสุทิน นพเกตุ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร

เรื่อง แนวทางช่วยเหลือชาวชุมชนแออัดคลองเตยซึ่งได้รับผลกระทบและเกิดโรคจากสารพิษ

ข้าพเจ้า พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และพลตรี สนั่น ประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้รับมอบหมายจาก นายกรัฐมนตรีให้ร่วมกัน
ตอบกระทู้ถาม เรื่อง แนวทางช่วยเหลือชาวชุมชนแออัดคลองเตยซึ่งได้รับผลกระทบและเกิดโรคจาก
สารพิษ จึงขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑

เพื่อความปลอดภัยและสุขภาพของประชาชนกรณีที่เกิดปัญหาสารเคมีระเบิดที่ชุมชนแออัด
คลองเตย รัฐบาลมีมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบเคราะห์กรรม ดังนี้

๑. การช่วยเหลือเบื้องต้น กรุงเทพมหานครได้รับมอบหมายให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบ คือ
สำนักงานเขตคลองเตย ช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยการจัดตั้งเต็นท์สำหรับการพักอาศัย ตลอดจนจัดหา
สิ่งอุปโภค บริโภค เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง น้ำดื่ม ผ้าห่ม ไฟฟ้า และส้วมสาธารณะ เพื่อเป็นการ
ช่วยเหลือในเบื้องต้น ส่วนศูนย์บริการสาธารณสุข และหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ของโรงพยาบาลสังกัด
กรุงเทพมหานครก็ได้เข้าไปดูแลผู้บาดเจ็บ ตลอดจนให้การรักษานในเบื้องต้น

๒. การช่วยเหลือของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรของเอกชน โดย

๒.๑ กรมประชาสงเคราะห์ โดยศูนย์สงเคราะห์ผู้ประสบภัยภาคกลาง ได้ส่งหน่วยสงเคราะห์
ผู้ประสบภัยเคลื่อนที่นำเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชาย - หญิง เด็กชาย - เด็กหญิง รวมจำนวน ๕,๒๗๕ ชุด
ผ้าห่ม จำนวน ๒,๐๑๖ ผืน และผ้าห่ม ๕,๒๕๗ ผืน ไปให้การช่วยเหลือ และส่งนักสังคมสงเคราะห์
เยี่ยมเยียนผู้ประสบภัยตามเต็นท์ที่พักชั่วคราว พร้อมแนะนำให้ผู้รับการรักษามาตามสถานพยาบาลต่างๆ
กรุงเทพมหานคร

๒.๒ สำนักแพทย์กรุงเทพมหานคร โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลราชวิถี และ
สภาขาดไทย จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่มาบริการตรวจวินิจฉัยโรค และให้การรักษาบบริเวณที่พัก
ชั่วคราวสนามกีฬาคลองเตย

๒.๓ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้จัดหน่วยรับแจ้งผู้ประสบภัยจะสมัครทำงาน

๒.๔ การไฟฟ้านครหลวง ได้มารับแจ้งการขอใช้ไฟฟ้าและเดินสายไฟในเต็นท์ที่พักชั่วคราว

๒.๕ องค์กรของเอกชน ได้แก่ สภาอากาศไทย มูลนิธิดวงประทีป มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิร่วมกตัญญู มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง และมูลนิธิกัลยาณวิสุทธิต ได้เข้ามาช่วยเหลือในเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และทรัพย์สินแก่ผู้ประสบภัย

๓. การช่วยเหลือในระยะยาว กรุงเทพมหานคร การเคหะแห่งชาติ การท่าเรือ กรมประมง สงเคราะห์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันพิจารณาย้ายราษฎรผู้ประสบอัคคีภัยที่ยังอาศัยอยู่ในบริเวณที่เกิดเหตุออกไปจากบริเวณที่คาดว่าจะมีสารพิษหลงเหลืออยู่ โดยให้สิทธิย้ายขึ้นไปอยู่ในที่พักชั่วคราวที่กรมทหารช่างสร้าง และจะให้สิทธิในการอยู่แพลตฟอร์มที่การทำเรือร่วมกับการเคหะแห่งชาติจะสร้างขึ้น ซึ่งขณะนี้ผู้ประสบภัยทั้ง ๓๖ ครอบครัว ได้ย้ายขึ้นไปอยู่ในแพลตฟอร์มที่การทำเรือร่วมกับการเคหะแห่งชาติสร้างเสร็จแล้ว โดยการทำเรือ ๑ เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย จำนวน ๓๕ ล้านบาท

คำตอบข้อ ๒

การแก้ปัญหาเกี่ยวกับการย้ายคลังเก็บสารเคมีไปอยู่ในพื้นที่นอกเมือง ซึ่งไม่ใช่ชุมชนแออัดนั้น ขอเรียนว่า ปัจจุบันมีการนำเข้าสารเคมี ผ่านท่าเรือกรุงเทพโดยปะปนมากับสินค้าทั่วไป สำหรับนำมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมสาธารณสุข และเกษตรกรรมและอื่น ๆ เพื่อมิให้มีผลกระทบต่อพัฒนาประเทศ ท่าเรือกรุงเทพจึงได้อนุญาตให้สารเคมีที่มีอันตรายไม่มากนักขนถ่ายที่ท่าเรือกรุงเทพได้ โดยให้เก็บรักษาไว้ในเขตการทำเรือ ๑ จำนวนน้อยที่สุด และให้เก็บไว้เป็นระยะเวลาสั้นที่สุด ทั้งนี้ เฉพาะที่จำเป็นต้องรอทำพิธีการศุลกากรเท่านั้น

สำหรับการดำเนินการแก้ปัญหาในระยะยาวนั้น ได้มีการกำหนดมาตรการไว้ดังนี้ คือ

๑. ส่งเสริมให้มีการนำสารเคมีออกจากท่าเรือกรุงเทพ เพื่อไปเก็บไว้ที่ ICD หรือคลังเก็บสารเคมีนอกเขตท่าเรือกรุงเทพ โดยขอให้กรมศุลกากรช่วยสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกเพื่อให้นำสินค้านำเข้าออกได้โดยรวดเร็ว

๒. ส่งเสริมให้มีคลังเก็บสารเคมีบริเวณชานเมือง ห่างไกลชุมชน โดยรัฐดำเนินการเชิญชวน และให้ความสนับสนุนให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน

๓. ให้สร้างคลังสินค้าเคมีขนาดใหญ่ที่มีการออกแบบ และติดตั้งอุปกรณ์ทันสมัยที่ทำเรือพาณิชย์แหลมฉบัง เพื่อรองรับความเจริญเติบโตด้านการค้าและการอุตสาหกรรมในอนาคต พร้อมจูงใจหรือผลักดันให้ผู้ให้บริการไปใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่ทำเรือพาณิชย์แหลมฉบังแทนท่าเรือกรุงเทพต่อไปในอนาคต

คำตอบข้อ ๓

การดำเนินการป้องกันการรั่วซึมของสารเคมีที่ยังคงเหลืออยู่ในบริเวณชุมชนแออัดนั้น ขอเรียน
ว่า หลังจากอุบัติเหตุเพลิงไหม้โกดังสินค้าอันตรายที่ทำเรือกรุงเทพแล้วนั้น เมื่อระงับเพลิงไหม้เรียบร้อยแล้ว ได้มีการนำกากสารเคมีดังกล่าวไปฝังในจังหวัดกาญจนบุรี ดังนั้นจึงไม่มีกากสารเคมีหลงเหลืออยู่
ที่ทำเรือกรุงเทพแต่อย่างใด และบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ดังกล่าวนี้ ทางการทำเรือแห่งประเทศไทย
ได้สร้างอาคารเก็บสินค้าขึ้นมาทดแทนใหม่แล้ว และถึงแม้ว่าอาจมีสารเคมีบางส่วนที่ละลายกับน้ำ
ดับเพลิงแล้วไหลลงไปในบริเวณชุมชนแออัด แต่ขณะนี้ระยะเวลาที่ล่วงเลยมา ๒ ปีแล้ว สารเคมี
จำนวนเล็กน้อยนั้นได้สลายตัวไปตามธรรมชาติแล้ว

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้ตระหนักถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในลักษณะเช่นนี้เป็นอย่างยิ่ง และ
ขณะนี้ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานที่เรียกว่า “ศูนย์ป้องกันและระงับภัย” ขึ้นในกรมโรงงานอุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อป้องกันและระงับอุบัติเหตุ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหาย
ที่เกิดขึ้น โดยมีฝ่ายต่าง ๆ รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ดังนี้ คือ

- ฝ่ายป้องกันภัย ทำหน้าที่ในการจัดทำกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง กำหนดรายละเอียด
ทางเทคนิคเพื่อความปลอดภัยของผู้ประกอบการปฏิบัติและอื่น ๆ ตลอดจนการให้ข้อมูล และแนะ
เกี่ยวกับความปลอดภัยต่าง ๆ

- ฝ่ายปฏิบัติการกู้ภัย ทำหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการกู้ภัยฉุกเฉิน ตั้งหน่วยปฏิบัติและ
จัดเตรียมเครื่องมือในการกู้ภัย

- ฝ่ายประสานงานและรับแจ้งเหตุ ทำหน้าที่เป็นศูนย์วิทยุติดต่อสื่อสารและรับแจ้งเหตุ
ด้วยมาตรการและการดำเนินการตามที่กล่าวมาแล้วนี้ รัฐบาลมีความมั่นใจว่าจะสามารถป้องกัน
อันตรายจากอุบัติเหตุจากสารเคมีได้ และจะไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่ประชาชนได้
ต่อไป